

ЄС У СФЕРІ БОРОТЬБИ ЗІ ЗМІНОЮ КЛІМАТУ

Зазначимо, що зміна клімату справляє руйнівну дію на біорізноманіття, водні ресурси і екосистеми, а також на деградацію земельних ресурсів та сільського господарства. Вона є критичним фактором, що підсилює екстремальні погодні явища, такі як посухи і повені і заглиблює нестабільність через продовольчу небезпеку, економічні проблеми або переміщення, пов'язані з лихами. Це має серйозні наслідки для світу і його безпеки, не минаючи ні однієї країни, від Арктичного регіону до малих островних держав, що розвиваються, а найбільше страждають найбідніші і найвразливіші країни та групи населення.

Важливим світовим політичним гравцем щодо регулювання кліматичної ситуації в світі є Європейський Союз, який постійно розвиває кліматичну політику. В курсі ЄС кліматична політика є пріоритетною, високо інтегрованою в європейську стратегію. Дану політику характеризують і потужна громадська підтримка, і інтенсивна міжнародна діяльність. Європейський Союз є лідером в переговорному процесі який розвиває цілісний підхід до кліматичної та енергетичної політики [3, с. 74].

З метою посилення свого домінуючого становища та проведення активної кліматичної політики Європейський Союз очікує серйозного підходу до вирішення екологічних проблем від своїх держав-членів.

На саміті 23–24 жовтня 2014 року Європейський Рада схвалила основні напрямки політики в сфері клімату та енергетики до 2030 року. В основу рішення Євроради покладені повідомлення Комісії від 22 січня 2014 року та від 23 липня 2014 року.

Скорочення викидів на 40% до 2030 року – це амбітна і реалістична мета, і найбільш прийнятна з точки зору витрат. Завдання довести частку відновлюваної енергії до 27% – вельми важливий сигнал. Це гарантує стабільність інвесторам, стимулює «зелені» робочі місця і підтримує безпеку поставок. Метою ЄС у сфері боротьби зі зміною клімату є досягнення угоди про основи кліматичної та енергетичної політики на наступні десять років.

Основні цілі документа - забезпечення лідируючої позиції ЄС в боротьбі з потеплінням клімату, скорочення викидів парникових газів та сприяння забезпеченню енергетичної безпеки ЄС.

В основі Стратегії-2030 - цільові показники щодо скорочення викидів вуглецю, збільшення енергоефективності, а також реформа системи торгівлі викидами вуглецю (СТВ). У своєму рішенні Європейський Рада сформулювала такі завдання до 2030 року:

1) скоротити викиди парникових газів на 40% в порівнянні з рівнем 1990 р. (обов'язкова мета);

2) збільшити до 27% частку відновлюваної енергії в енергобалансі ЄС (обов'язкова мета);

3) підвищити енергоефективність на 27% в порівнянні зі сценарієм *business as usual* (індикативна мета) [2, с. 94].

18 лютого 2019 року міністри закордонних справ ЄС направили світовим лідерам послання про нагальну необхідність переходу до більш активних дій у боротьбі зі зміною клімату. Для ЄС заходи стосуються не тільки скорочення викидів парникових газів, а й адаптації до наслідків зміни клімату та усунення його впливу на безпеку людини і держави.

Наразі, вже відбуваються значні зміни в напрямку до більш екологічно стійкої і циркулярної економіки – наприклад, заборона на використання одноразових пластикових виробів на територіях країн ЄС, для яких легко доступні альтернативні продукти.

Однак, багато завдань ще попереду. Саме тому міністри закордонних справ держав-членів ЄС позитивно сприйняли довгострокову стратегію Європейської Комісії щодо кліматично нейтральної Європи до 2050 року, представлену 28 листопада 2018 року як ключовий крок у підготовці кліматичної стратегії ЄС на середину століття, як того вимагає Паризька хартія.

Довгострокова стратегія і основний аналіз демонструють, що досягнення кліматично нейтральної економіки з технологічної, економічної і соціальної точок зору можливо, але вимагає глибоких перетворень у всіх цих галузях протягом одного покоління.

Стратегія не ставить мети і не пропонує нові ініціативи. Замість цього вона намагається проілюструвати, що цей перехід може бути соціально справедливим – не полишаючи позаду європейців або регіони – і може підвищити конкуренто-

спроможність економіки та промисловості ЄС на світових ринках, забезпечуючи високоякісні робочі місця і стійке зростання Європи. Стратегія також відкриває детальну дискусію про те, якими мають бути заходи підготовки ЄС до межі 2050 року [1].

Глобальний перехід, необхідний для досягнення кліматичних цілей, вимагає фундаментальних змін в інвестиціях і фінансах. ЄС наполегливо працює над тим, щоб зробити фінансові потоки більш екологічно орієнтованими, і звертається до державних та приватних партнерів по всьому світу, щоб сприяти глобальним перетворенням, починаючи зі створення системи класифікації для всіх екологічних фінансових інструментів ЄС. Це спростить інвестування в «зелену економіку».

Джерела:

1. ЕС призывает к повышению глобальных амбиций относительно климатических изменений. 15/02/2019. URL: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage_ru/58590/EC%20призывает%20к%20повышению%20глобальных%20амбиций%20относительно%20климатических%20изменений.
2. Кавешников Н. Стратегия ЕС в области климата и энергетики. *Современная Европа*. 2015. С. 93–103.
3. Тосунович К. Правовые инструменты в борьбе с изменением климата. *Наука и образование сегодня*. 2019. № 4(39) С. 73–75.

Науковий керівник – д.ю.н., професор Сурилова О. О.